

Fővárosi Ítéltábla
13.Gf.40.435/2011/6.

A Fővárosi Ítéltábla a Kittka Ügyvédi Iroda és a által képviselt felperesnek a Zamecsnik-Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt ...(...) alperes ellen többletszolgáltatási díj megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2011. április 13-án kelt 3.G.40.393/2010/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (Kettőszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A peres felek 2002. június 19-én közvilágítás szolgáltatási szerződést kötöttek, amely szerint a felperes mint szolgáltató vállalta, hogy ... város területén az általa biztosított korszerű energiatakarékos berendezéssel közvilágítás szolgáltatást nyújt 2002. november 1-től 2009. október 31-ig, amelyet az alperes mint megrendelő a megállapodás szerint köteles volt igénybe venni. Az alperes mint megrendelő azzal a feltétellel rendelte meg a közvilágítási szolgáltatást a felperestől mint szolgáltatótól, hogy a felperes a saját költségén elvégzi a közvilágítási hálózat korszerűsítését a szolgáltató által elkészített és a megrendelő, valamint az(a továbbiakban:) által jóváhagyott kiviteli terv szerint.

A szerződés 3. pontja szerint a korszerűsítés utáni üzembe helyezést követő hónaptól a felperes mint szolgáltató végzi a közvilágítási szolgáltatást, amelyhez szükséges villamosenergia vásárlási szerződést megkötö az ... A szerződés 5.

pontja szerint a szolgáltató felperes a korszerűsítést követően szolgáltatási és többletszolgáltatási díjat számol fel az alperesnek mint megrendelőnek, amelynek mértéke a szolgáltatási díj tekintetében 8.280.352 forint/év, míg a havonta fizetendő többletszolgáltatási díj mértéke 1.371.000 forint, mely többletszolgáltatási díj az évenként közzétett hivatalos infláció fogyasztói árindexének megfelelően növekszik. A 8. pont értelmében az alperes mint megrendelő tudomásul vette, hogy amennyiben a szerződést a futamidő vége előtt egyoldalúan felmondja, úgy köteles a hátralévő többletszolgáltatási díjat egy összegben a szolgáltató részére az általa kiállított számla alapján 8 naptári napon belül megfizetni.

A felek a megállapodást 2002. október 10-én módosították, amely módosítás értelmében az alperes a közvilágítási szolgáltatást 2002. november 1-jétől 2010. október 31. napjáig volt köteles igénybe venni azzal, hogy a szerződés egyéb pontjai változatlanok maradtak.

A peres felek 2002. június 19-én egy megállapodást is aláírtak, amelynek 1.1. pontja szerint a felperes mint szolgáltató a közvilágítási szolgáltatási szerződés keretén belül vállalta, hogy elvégzi ... helységben a közvilágítási hálózat korszerűsítését az 1.2. pont szerint saját költségén. A felek rögzítették, hogy a közvilágítás korszerűsítése nem esik a közbeszerzés hatálya alá, a korszerűsítés az ...anyagi forrásainak igénybevétele nélkül és hitelfedezet nélkül valósul meg. A 2. pontban a felek megállapodtak, hogy a korszerűsítés ellenértékét a szolgáltató 7 év alatt többletszolgáltatási díjként számlázza le az alperesnek mint megrendelőnek.

Ezt követően egyedi együttműködési megállapodás jött létre a peres felek és az ELMÜ között, amely háromoldalú megállapodás preambulumban rögzítésre került, hogy a ... közigazgatási területén kiírt tendereljárás eredményeképpen az alperes a felperessel vállalkozási szerződést kötött. A megállapodás magában foglalja a közvilágítási berendezés kivitelezését, a létesítés lebonyolítását és keretet biztosít az üzemeltetésre vonatkozó kétoldalú szerződések megkötéséhez.

A felperes a megállapodásokban foglaltakat teljesítette, az alperes azonban a felperes által kibocsátott számlákat 2008. november 25-től nem fizette meg. Ezen időponttól 2009. december 31-ig 43.425.280 forint összegű számlatartozást halmozott fel.

Az elsőfokú bíróság a 3.G.40.393/2010/9-I. számú jogerős végzésében ideiglenes intézkedéssel kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 43.425.280 forint tőke és ennek 2009. május 25. napjától a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti törvényes kamatát számlatartozás jogcímén. Az alperesnek

ez a tartozása áramszolgáltatási díj jogcímén keletkezett. Az ideiglenes intézkedést követően a peres felek 2011. február 15-én megállapodtak, amely szerint az alperes vállalta, hogy részletekben megfizeti a felperesnek a 43.425.280 forint tartozását, 2011. február 15-én 18.000.000 forintot, 2011. március 10-én 11.985.898 forintot, 2011. április 7-én további 11.985.898 forintot, összességében a tőke összegéből 41.971.796 forintot fizetett meg, így a tőketartozásból fennmaradt 1.453.484 forint tartozás.

Az alperes 2003. február 3-tól a megállapodásban foglaltak szerint fizette a többletszolgáltatási díjakat 2008 decemberéig, amikor az önkéntes teljesítést megszüntette. 2009. március 26-án a felperes az alperes számlájáról inkasszálság útján beszédte a 2009. január, február és március hónapban esedékessé vált többletszolgáltatási díjakat.

Az alperes 2009. március 31-i hatállyal felmondta a közvilágítási berendezések passzív elemeinek üzemeltetésére és karbantartására vonatkozó vállalkozási szerződést a felperes szerződésszegésére hivatkozással. A felperes a felmondást nem fogadta el, az alperes a közvilágítási szolgáltatást és a villamosenergia szolgáltatást a továbbiakban is igénybe vette 2009. december 31-ig.

A felperes 2010. szeptember 22-én nyújtotta be keresetét a bíróságon. Módosított kereseti kérelmében 38.664.658 forint többletszolgáltatási díj és járulékai, továbbá 1.453.484 forint energiaszolgáltatási díj és járulékai valamint a perköltség megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset teljesítését nem ellenezte, nem vitatta a követelés jogcímét, összecszerűségét és a késedelmi kamat mértékét.

Az elsőfokú bíróság a 2011. április 13-án kelt 3.G.40.393/2010/14. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 38.664.658 forint tőkét többletszolgáltatási díj címén, továbbá a tőkének az ítéletben részletezett időpontoktól járó, a Ptk. 301/A. § szerinti törvényes kamatát. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1.453.484 forint áramszolgáltatási díj jogcímén járó tőkét és ennek 2010. január 28-tól a kifizetésig járó a Ptk. 301/A. § szerinti törvényes kamatát. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek a megjelölt összegek után az ítéletben részletezett időszakra vonatkozó, a Ptk. 301/A. § szerinti törvényes kamatát, továbbá 900.000 forint illetékből és bruttó 450.000 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltséget. Ítéletét a Ptk. 389. §-ára alapította és azzal indokolta,

hogy a felperes mind a többletszolgáltatási díj, mind az áramdíj igényét és annak összecszerűségét tételesen igazolta, amelyet az alperes nem vitatott.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Sérelmezte, hogy az ítéletben tévesen szerepel a közvilágítási szolgáltatási szerződés megkötésének időpontjaként 2009. június 19-e, mivel az ténylegesen 2002. évben kelt. Ilyen módon a szerződésre kiterjed a koncesszióról szóló 1991. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Ktv.) hatálya. A fellebbezés utalt a Ktv. 1. §-ának d) pontjára, 4. § (1) bekezdésére és 11. § (1) bekezdésére, valamint a Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi XLII. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) 55. § (1) és (2) bekezdésére és előadta, hogy a felek között létrejött jogviszonyt pályáztatási eljárásnak kellett volna megelőznie, amelyet koncessziós szerződés megkötésének kellett volna követnie a pályázaton nyertes ajánlatot tevő féllel. Ilyen pályázati kiírás, illetve pályáztatási eljárás nem történt. A felek között létrejött jogviszony nem felel meg sem a Ktv. feltételeinek, sem az adott évi költségvetési törvény előírásainak, amely 10.000.000 forint feletti ügyletkötési érték felett közbeszerzési eljárást tesz kötelezővé. Minderre tekintettel a felek között létrejött szerződés érvénytelen, arra a Ptk. 200. § (2) bekezdése, illetve 237. § (1) bekezdése irányadó. A semmisségre a Ptk. 234. § (1) bekezdése szerint bárki határidő nélkül hivatkozhat, ezért a szerződéskötés előtt fennálló helyzetet kell a bíróságnak helyreállítania.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Állította, hogy a közvilágítás korszerűsítésének pályáztatása és a felperes nyertesként való kiválasztása a szerződéskötés idején érvényben lévő rendeleteknek megfelelően történt, az erre vonatkozó dokumentumok az alperes birtokában vannak. A felperes pályázata több pályázat közül lett kiválasztva, mint az eljárás szerinti kritériumoknak legmegfelelőbb ajánlat. A Ktv. 1. § d) pontja alapján a Ktv. hatálya csak akkor éled fel, ha az adott működtetési tevékenység az önkormányzati törzsvagyron részét képező közutakkal, műtárgyakkal, illetve helyi közművekkel van összefüggésben. A felperes már a keresetlevelében okiratokkal igazolta, hogy a perbeli lámpatestek nem képezték az alperes törzsvagyont, ezért nem volt olyan pályázat-kiírási és lefolytatási kötelezettség, amelyre az alperes fellebbezése utalt. A tulajdonjog-fenntartási intézménye éppen azt szolgálta, hogy a lámpatestek tulajdonjoga a teljes vételár kiegyenlítését követően szálljon át a vevőre. A lámpatestek tulajdonjoga tehát a többletszolgáltatási díjak alperes általi megfizetésével fog átszállni az alperesre. A 2003-as közvilágítási korszerűsítés előtt ...működő lámpatestek az ... tulajdonát képezték.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében hivatkozott a Pp. 235. § (1) bekezdésére és előadta, hogy az elsőfokú bíróság három ízben felszólította az alperest a további bizonyítékai beterjesztésére és tényelőadásai megtételére mellőzés terhével. Az alperes ennek a figyelmeztetés ellenére nem tett eleget, ezért az elsőfokú bíróság jogszerűen hozta meg az ítéletét a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdéseinek helyes alkalmazásával. A felperes kérte az alperes fellebbezésének új tényekre való hivatkozását a fellebbezési eljárásban figyelmen kívül hagyni. Amennyiben a Fővárosi Ítéltábla érdemben vizsgálná az alperes új tényekre történő hivatkozásait, arra az esetre a felperes utalt a Ptk. 4. § (4) bekezdésére és előadta, hogy amennyiben valóban kellett volna koncessziós vagy közbeszerzési eljárást lefolytatni, annak kiírása és lebonyolítása az alperes kötelezettsége lett volna. Az alperes egy közel 10 éve elkövetett mulasztása miatt kívánja elérni, hogy ne kelljen megfizetnie a felperes által ténylegesen elvégzett,területének teljes közvilágítási korszerűsítését megvalósító beruházás ellenértékét. Ezzel saját felróható magatartásával kíván előnyöket szerezni, amely a polgári jogviszonyokban nem megengedett.

A fellebbezés megalapozatlan.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint, a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen tárta fel és abból helytálló érdemi döntést hozott.

Megalapozottan sérelmezte az alperes a fellebbezésében, hogy az ítéletben tévesen szerepel a közvilágítási szolgáltatási szerződés megkötésének időpontjaként 2009. június 19-e, mivel az ténylegesen 2002. évben kelt. A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást ebben a tekintetben pontosította.

Az alperes a fellebbezésében azt állította, hogy egyrészt a peres felek között 2002. június 19-én létrejött szerződés nem felel meg sem a Ktv., sem a költségvetési törvény előírásainak, másrészt azt adta elő, hogy az alperes megsértette a pályáztatási eljárás szabályait.

A felperes helyesen hivatkozott a fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 235. § (1) bekezdésére, amely csak akkor teszi lehetővé a fellebbezésben új tény állítását, illetve új bizonyíték előadását, ha az az elsőfokú határozat meghozatalát követően

jutott a fellebbező fél tudomására, illetve ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul. Ez utóbbi esetben a fellebbező fél az elsőfokú határozat jogszabálysértéseként olyan jogszabályt is megjelölhet, amelyre az elsőfokú eljárás során nem hivatkozott. Ennek feltétele azonban, hogy a jogszabályba ütközés alapjául szolgáló tényeket már az elsőfokú eljárás során előadja. Az alperes az elsőfokú eljárásban nem állította, hogy a szerződéskötést megelőző eljárásával megsértette a pályáztatási eljárás szabályait, ezért ezzel a kérdéskörrel az elsőfokú bíróságnak nem kellett foglalkoznia, és az - a Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt korlátozás miatt - a fellebbezési eljárásban sem vizsgálható.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet jogszabálysértő voltára is hivatkozott, azt állította, hogy a felek szerződése a Ktv.-be és a költségvetési törvénybe ütközés miatt semmis. Helytálló a felperes fellebbezési ellenkérelme abban, hogy a peres felek jogviszonyára a Ktv. szabályai nem alkalmazandóak. A Ktv. 1. § d) pontja alapján a helyi közutak és műtárgyaik, továbbá a helyi közművek működtetése akkor tartozik a Ktv. hatálya alá, ha az adott tevékenység az önkormányzati törzsvagyron részét képező közutakkal, műtárgyakkal illetve helyi közművekkel van összefüggésben. A perbeli lámpatestek nem vitásan nem képezték az alperes törzsvagyont, ezért a szerződés nem tartozott a Ktv. hatálya alá. A felperes által a fellebbezésében felhozott másik jogszabály, a Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi XLII. törvény - annak 103. § (1) bekezdése szerint - 2003. január 1-jén lépett hatályba, ezért e jogszabálynak a peres felek jogvitájának elbírálására nincs kihatása.

A kifejtettek értelmében a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen maradt, ezért a fellebbezéssel kapcsolatos költségeit maga viseli, és a Pp. 239. §-a és 78. § (1) bekezdése szerint köteles megfizetni a felperesnek a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja alapján, a becsatolt megbízási szerződésben foglalt 25.000 forintos óradíj és 8 munkaóra figyelembevételével megállapított, 200.000 forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. Az alperes az Itv. 5. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti teljes személyes illetékmentességben részesült, ezért a le nem rótt 900.000 forint fellebbezési illetéket az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2012. március 6.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági tisztviselő